

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

HOÀNG THỊ MINH HOÀ

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ
CHI TRẢ BẢO HIỂM XÃ HỘI TRÊN ĐỊA BÀN
THÀNH PHỐ BẮC NINH, TỈNH BẮC NINH**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 60.34.01**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHẠM THỊ LÝ

THÁI NGUYÊN - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là đề tài nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu được sử dụng trong luận văn là trung thực, có nguồn gốc rõ ràng. Các kết quả nghiên cứu trong luận văn được tập hợp tại cơ quan Bảo hiểm xã hội thành phố Bắc Ninh chưa từng được ai nghiên cứu và công bố trong bất cứ công trình khoa học nào.

Người cam đoan

Hoàng Thị Minh Hoà

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình viết luận văn tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của các thầy cô giáo Khoa đào tạo sau đại học, Trường Đại học kinh tế và quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên; Ban Giám đốc, cán bộ cơ quan BHXH thành phố Bắc Ninh, tỉnh Bắc Ninh. Đặc biệt là sự tận tình hướng dẫn của TS. Phạm Thị Lý; sự ủng hộ, động viên của gia đình và bè bạn.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của các thầy cô giáo, các quý cơ quan, gia đình, bạn bè và đồng nghiệp. Sự giúp đỡ này đã cổ vũ và giúp tôi nhận thức, làm sáng tỏ thêm cả lý luận và thực tiễn về lĩnh vực mà luận văn nghiên cứu.

Luận văn là quá trình nghiên cứu công phu, sự làm việc khoa học và nghiêm túc của bản thân, song do khả năng và trình độ có hạn nên không thể tránh khỏi những khiếm khuyết nhất định.

Tôi mong nhận được sự quan tâm, đóng góp ý kiến của các thầy cô giáo và những độc giả quan tâm đến đề tài này.

Tác giả

Hoàng Thị Minh Hoà

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Những từ viết tắt trong luận văn	vii
Danh mục các bảng	viii
Danh mục các sơ đồ	ix
Danh mục các hình.....	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
2.1. Mục tiêu chung.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
3.1. Đối tượng nghiên cứu.....	3
3.2. Phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới của luận văn.....	3
5. Kết cấu của luận văn	4
CHƯƠNG I: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CÔNG	
TÁC QUẢN LÝ CHI TRẢ BẢO HIỂM XÃ HỘI	5
1.1. Cơ sở khoa học và lý luận về bảo hiểm xã hội	5
1.1.1. Khái niệm và bản chất của BHXH.....	5
1.1.2. Vai trò của bảo hiểm xã hội	12
1.1.3. Đối tượng và đối tượng tham gia BHXH.....	14
1.1.4. Quỹ bảo hiểm xã hội	16
1.1.5. Hệ thống chế độ bảo hiểm xã hội.....	18

1.1.6. Hệ thống tổ chức và quản lý hoạt động chi trả bảo hiểm xã hội	20
1.2. Cơ sở thực tiễn	31
1.2.1. Kinh nghiệm tổ chức và hoạt động chi trả các chế độ BHXH ở một số nước trên thế giới và bài học kinh nghiệm cho Việt Nam	31
1.2.2. Khái quát về chính sách BHXH ở Việt Nam	35
1.2.3. Tổ chức bộ máy Bảo hiểm xã hội Việt Nam	36
1.2.4. Quy định cụ thể về chi trả các chế độ bảo hiểm xã hội	39
CHƯƠNG II: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	47
2.1. Các câu hỏi đặt ra mà đề tài cần giải quyết	47
2.2. Phương pháp nghiên cứu	48
2.2.1. Chọn điểm nghiên cứu	48
2.2.2. Phương pháp điều tra thu thập thông tin, số liệu	48
2.2.3. Phương pháp tổng hợp số liệu	53
2.2.4. Phương pháp phân tích số liệu	53
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	54
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu phản ánh điều kiện kinh tế - xã hội thành phố Bắc Ninh	54
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu đánh giá kết quả công tác chi trả BHXH	54
2.3.3. Nhóm tiêu chí phản ánh nguyên nhân ảnh hưởng đến kết quả tổ chức quản lý chi trả BHXH	56
CHƯƠNG III: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ CHI BHXH TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ BẮC NINH	57
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu	57
3.1.1. Vị trí địa lý	57
3.1.2. Khái quát tình hình phát triển kinh tế - xã hội	58
3.1.3. Dân số và lao động	60
3.1.4. Khái quát chung về Bảo hiểm xã hội thành phố Bắc Ninh	61

3.2. Kết quả chi trả các chế độ BHXH trên địa bàn thành phố Bắc Ninh, tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2009-2011	65
3.2.1. Tổng số người và số tiền chi trả các chế độ BHXH.....	65
3.2.2. Kết quả chi trả chế độ hưu trí:	66
3.2.3. Kết quả chi trả chế độ trợ cấp mất sức lao động, trợ cấp tuất hàng tháng và trợ cấp TNLĐ - BNN hàng tháng:	68
3.2.4. Kết quả chi trả chế độ trợ cấp một lần	70
3.2.5. Kết quả chi trả chế độ trợ cấp ngắn hạn	71
3.2.6. Tốc độ tăng số đối tượng hưởng BHXH.....	71
3.2.7. Tốc độ tăng số tiền chi trả các chế độ BHXH.....	73
3.3. Phân tích những nhân tố ảnh hưởng đến tổ chức quản lý chi trả BHXH tại thành phố Bắc Ninh, tỉnh Bắc Ninh 2009-2011.	74
3.3.1. Quản lý đối tượng hưởng BHXH.....	74
3.3.2. Tổ chức bộ máy quản lý, chi trả BHXH:	75
3.3.3 Công cụ quản lý công tác chi BHXH.....	76
3.3.4 Quy trình chi trả, phương thức chi trả.....	79
3.3.5 Phối hợp trong công tác quản lý chi trả BHXH.....	82
3.3.6 Những thuận lợi khó khăn trong quá trình tổ chức và hoạt động chi trả các chế độ BHXH.....	82
CHƯƠNG IV: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ CHI BHXH TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ BẮC NINH.....	
4.1. Định hướng phát triển BHXH ở Việt Nam đến năm 2020	85
4.1.1. Mục tiêu và quan điểm phát triển.....	85
4.1.2. Định hướng phát triển BHXH ở tỉnh Bắc Ninh đến năm 2020	88
4.2. Giải pháp hoàn thiện hệ thống tổ chức và quản lý hoạt động chi trả BHXH ở thành phố Bắc Ninh.....	88

4.2.1. Giải pháp hoàn thiện hệ thống tổ chức chi trả BHXH.....	89
4.2.2. Giải pháp hoàn thiện hoạt động chi trả BHXH.....	91
4.3. Kiến nghị.....	97
4.3.1. Đối với Nhà nước.....	97
4.3.2. Đối với BHXH Việt Nam.....	101
4.3.3. Đối với BHXH tỉnh Bắc Ninh.....	102
KẾT LUẬN	104
TÀI LIỆU THAM KHẢO	107
PHỤ LỤC	111

NHỮNG TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

ASXH	An sinh xã hội
BHTN	Bảo hiểm thất nghiệp
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHXH TN	Bảo hiểm xã hội tự nguyện
BHYT	Bảo hiểm y tế
CHLB	Cộng hoà Liên Bang
HCSN	Hành chính sự nghiệp
ILO	Tổ chức Lao động quốc tế
KCN	Khu công nghiệp
LLVT	Lực lượng vũ trang
MSLĐ	Mất sức lao động
NHNN&PTNT	Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NLĐ	Người lao động
NQD	Ngoài quốc doanh
NSDLĐ	Người sử dụng lao động
NSNN	Ngân sách Nhà nước
TNLD - BNN	Tai nạn lao động - Bệnh nghề nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

STT	Tên bảng	Trang
Bảng 3.1.	Một số chỉ tiêu về phát triển kinh tế - xã hội thành phố Bắc Ninh giai đoạn 2006 - 2010.....	59
Bảng 3.2.	Tổng hợp số người và số tiền chi bảo hiểm xã hội (2009 - 2011).....	66
Bảng 3.3.	Số người được hưởng và số tiền chi trả chế độ hưu trí hàng tháng (2009 - 2011).....	67
Bảng 3.4.	Số người được hưởng và số tiền chi trả chế độ MSLĐ, Tuất hàng tháng và TNLĐ - BNN hàng tháng (2009 - 2011).....	69
Bảng 3.5.	Số lượt người được hưởng và số tiền chi trả trợ cấp BHXH một lần (2009 - 2011).....	70
Bảng 3.6.	Số lượt người được hưởng và số tiền chi trả các chế độ BHXH ngắn hạn (2009 - 2011).....	71
Bảng 3.7.	Tốc độ tăng số người hưởng các chế độ BHXH (2009-2011)	72
Bảng 3.8.	Tốc độ tăng số tiền chi trả các chế độ BHXH (2009-2011).....	74

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

STT	Tên sơ đồ	Trang
Sơ đồ 1.1.	Bộ máy tổ chức của BHXH Việt Nam	38
Sơ đồ 1.2.	Quy trình chi trả các chế độ BHXH hàng tháng.....	43
Sơ đồ 1.3.	Quy trình chi trả các chế độ BHXH 1 lần.....	44
Sơ đồ 1.4.	Quy trình chi trả các chế độ ốm đau, thai sản, dưỡng sức.....	45
Sơ đồ 3.1.	Sơ đồ bộ máy tổ chức của BHXH thành phố Bắc Ninh	64
Sơ đồ 4.1.	Hệ thống tổ chức chi trả BHXH ở Việt Nam trong thời gian tới ...	90